

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en ram för det fria flödet av icke-personuppgifter i Europeiska unionen KOM (2017) 495

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

- ställer sig bakom huvudprincipen att lagring eller behandling av data inte ska få begränsas genom lokaliseringskrav till ett särskilt medlemsland,
- anser att undantagsmöjligheten inte bara bör avse allmän säkerhet utan *allmän ordning, säkerhet eller hälsa*,
- har inget att erinra mot att den kontaktpunkt som avses ingå som samarbetsmekanism enligt förslaget används för att ge nationella myndigheter tillgång till data om andra sätt att få tillgång till uppgifterna har uttömts, och
- vill betona vikten av att åtgärder vidtas som underlättar för användarna att flytta data mellan olika tjänsteleverantörerna inom datalagrings- och databehandlingsmarknaden.

Sveriges Kommuner och Landstings synpunkter

Allmänt

Förutsättningarna för en europeisk dataekonomi ingår i den digitala inre marknadsstrategin, DSM. I Strategin för en digital inre marknad aviserade EU-kommissionen att man avsåg presentera ett initiativ för fria dataflöden som del i strategin. För den inre marknads funktion, och för att skapa rättssäkerhet och lika villkor inom hela unionen, har kommissionen nu föreslagit ett gemensamt regelverk för det fria flödet av data. Ett gemensamt regelverk avses undanröja och hindra de handelshinder och snedvridningar av konkurrensen som följer av olikheter i nationell lagstiftning. Syftet med den föreslagna förordningen för det fria flödet av icke-personlig data är att lägga grunden för en europeisk dataekonomi.

Den förordning som föreslås syftar till att etablera samma princip av fritt flöde av data inom unionen för icke-persondata som har garanterats ifråga om persondata genom den nya dataskyddsförordningen. Syftet är att den nu föreslagna förordningen i kombination med dataskyddsförordningen (2016/679), Polisdirektivet (2016/680) och e-dataskyddsdirektivet (2002/58/EC) skapa ett heltäckande och enhetligt rättsligt ramverk för fri rörlighet av data på den inre marknaden.

I SKL ställer sig bakom målsättningen med den föreslagna förordningen. De föreslagna reglerna ifråga om icke-persondata avser närmast att undanröja vissa handels hinder, och har därför en annan karaktär än dataskyddsförordningen, men korresponderar samtidigt väl med den grundläggande principen om fri rörlighet av uppgifter det direktivet. Detta verkar väl motiverat med tanke på att många handlingar eller dokument innehåller både persondata och icke-persondata. Förbundet kan inte se att detta – med hänsyn till karaktären på den föreslagna förordningen om icke-persondata – riskerar att medföra några regelkonflikter.

SKL saknar resonemang i underlaget om frågor om tystnadsplikt, sekretess, säkerhetsåtgärder, revision m.m. och vilka förutsättningar som avses gälla här. Det är frågor som har reglerats i dataskyddsförordningen. Det ska betonas att dessa aspekter kan ha offentligrättslig karaktär som inte alltid enkelt kan säkerställas i civilrättsliga avtal.

Undanröjande av omotiverade eller oproportionerliga lokaliseringskrav

SKL ställer sig bakom huvudprincipen att lagring eller behandling av data inte ska få begränsas genom lokaliseringskrav till ett särskilt medlemsland, om de inte kan rättfärdigas av tungt vägande skäl. Det är enligt SKL av intresse för både kommuner och landsting att lagring och behandling av data ska kunna ske inom EU:s hela område. SKL anser dock att undantaget för ”allmän säkerhet” bör preciseras till att avse ”*allmän ordning, säkerhet eller hälsa*” (jfr formuleringen i artikel 52 i fördraget om europeiska unionens funktionssätt). Allmän säkerhet riskerar åtminstone med vanligt svenskt språkbruk att vara ett alltför snävt begrepp. SKL vill här betona vikten av att reglerna utformas inte bara med tanke på nuvarande förhållanden utan även framtida situationer som kan vara svåra att förutse idag.

SKL utgår från att den föreslagna regleringen inte hindrar en upphandlande myndighet att ställa de krav som myndigheten anser motiverade och som är förenliga med upphandlingslagstiftningen.

Åtkomst till uppgifter för behöriga myndigheters kontrolländamål

Kommissionen har konstaterat att lokaliseringskrav i medlemsstaterna ofta har sin grund i uppfattningen att data, om den fysiskt lagras eller behandlas utanför landets gränser, inte kommer att vara tillgänglig för behöriga myndigheters kontrolländamål. Enligt SKL är det viktigt att det klargörs att behöriga myndigheters åtkomst till data inte kan nekas på basis av att data lagras eller behandlas i en annan medlemsstat.

Det är också angeläget med regelverk för den händelse någon skulle underlåta att lämna ut uppgifter till behöriga myndigheter. Kommissionen skriver att det finns olika instrument för att säkerställa medlemsstaternas behöriga myndigheters tillgång till data/uppgifter för kontrolländamål. Men för den händelse en samarbetsmekanism skulle saknas eller andra sätt att få tillgång till uppgifterna har uttömts, föreslås att den kontaktpunkt som ingår som samarbetsmekanism i förslaget ska användas för att ge nationella myndigheter tillgång till data. SKL har inget att erinra mot detta förslag. Enligt SKL kan det dock finnas anledning att utveckla något mer om befintliga tvist-

lösningssmodeller, som sannolikt ser mycket olika ut i olika länder. Frågan kan också ställas vad som händer vid leverantörens konkurs. Liksom förutsättningarna att agera för beställare som inte myndigheter.

Portabilitet

SKL delar Kommissionens uppfattning att möjligheten att flytta data utan hinder är central för användarnas valfrihet och effektiv konkurrens på marknaden för datalagrings- och behandlingstjänster. Det är därför angeläget att de privata tjänsteleverantörerna på datalagrings- och databehandlingsmarknaden medverkar till att skapa bättre förutsättningar för ökad dataportabilitet, det vill säga möjligheter för deras kunder att flytta data. I förslaget till förordning uppmanar Kommissionen till självreglering i form av uppförandekoder för information och villkor vad gäller portabilitet av data. SKL anser att detta är ett viktigt första steg, men vill samtidigt peka på vikten av att denna fråga följs noga av Kommissionen.

Uppföljning

SKL har inget att erinra mot de föreslagna reglerna om utvärdering av förordningen.

Sveriges Kommuner och Landsting

Vesna Jovic

Germund Persson